Dosarul nr. 5r-2607/2024
4-24080204-12-5r-19072024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

26 septembrie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Silvia Slobodzean
Grefierului Ana-Maria Munteanu
Cu participarea:
Reprezentantul petiționarului Eduard Frecățel
În absența:
Agentului constatator Petru Samburschi

examinând în ședința de judecată publică contestația depusă de cet. Frecățel Eduard administratorul *****, IDNO: *****, cu sediul în mun. Chișinău, pe str. Trandafirilor 4, împotriva deciziei de sancţionare incluse în procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024, întocmită de către agentul constatator al IP Botanica a DP mun. Chișinău a IGP, Samburschi Petru, pe semnele contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul contravențional, prin care ***** a fost sancționată cu amendă în mărime de 60 de unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 3 000 de lei,

c o n s t a t ă:

La 17.06.2024, la ora 09:42, agentul constatator al IP Botanica a DP mun. Chișinău a IGP, Samburschi Petru a încheiat procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 în absența făptuitorului, prin care ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul contravențional şi a fost sancţionat cu amendă în mărime de 60 de unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 3 000 de lei.

În fapt, potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie, în acţiunile lui ***** a fost reţinută săvârșirea contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul contravențional, pe faptul că la 09.06.2024, la ora 00:42, în mun. Chișinău, pe str. Trandafirilor 4, de către administratorul „*****” au tulburat liniștea publică manifestată prin muzica.

La data de 09.07.2024, ***** a depus o contestație împotriva deciziei de sancţionare incluse în procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024, deoarece nu este de acord cu soluţia adoptată.

În motivarea contestației a invocat faptul că consideră procesul verbal unul ilegal şi nefondat, deoarece din probele anexate nu se indică că petiţionarul a comis fapta imputată, iar agentul constatator a pus la bază doar procesul-verbal cu privire la contravenţie, totodată a menționat că reprezentantul ***** nu a fost citat în momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, fiindu-le adus la cunoștință post factum, la fel a indicat asupra faptului că la materialele cauzei contravenționale nu se află nici o probă relevantă speței, astfel a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie, deoarece nu există faptul contravenţiei.

În continuare, în şedinţă de judecată, *reprezenatntul petiţionarul* *****, a susţinut integral contestaţia depusă şi a solicitat admiterea acesteia. De asemenea, în cadrul şedinţei de judecată, a argumentat prin faptul că de fapt problematica constă în faptul că agenții constatatori nu respect nici o prevedere legală referitor la întocmirea proceselor-verbal, în afară de acesta mai au 19 procese-verbale, care sună în felul următor: chemare, tulburare ordinii publice și proces-verbal făcut după el, nu îi citează. A fost efectuată procedură silită în privinţa acestora, a primit doar copiile proceselor-verbale trimise către ei, de asemenea făcute în lipsa acestora, cauza data este identică cu celelalte procese-verbale, agentul constatator nu fixează mijloacele de probă, lipsește probatoriu, lipsește dovada citării. Toată susținerea este expusă în contestație, susține admiterea contestației și respingerea procesului – verbal..

Agentul constatator al IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP, fiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, prin care a fost informat despre examinarea cauzei contravenţionale, nu s-a prezentat în instanţa de judecată, a solicitat prin cerere examinarea cauzei în absenţa sa, iar în acest context, instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală, întrucât careva erori tehnice în procesul expedierii nu au fost semnalizate, iar această modalitate a fost acceptată de ambele părți.

Din aceste considerente, instanţa de judecată consideră că a luat toate măsurile necesare pentru citarea legală a victimei, iar astfel, prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, s-a dispus continuarea examinării cauzei în absenţa acestuia, cu remiterea ulterioară a copiei de pe hotărâre, fiind epuizate toate metodele legale de notificare a acestuia privind examinarea cauzei.

Ascultând părţile în şedinţă de judecată, analizând contestația, materialele relevante ale cauzei și verificând procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de forma prevăzute de lege pentru valabilitatea sa și coroborând mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

Contestația împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024 a fost depusă de către petiționar la data de 09.07.2024, fiind înregistrată cu nr. de intrare „7845”, adică cu respectarea termenului de 15 zile, prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravențional, reieşind din faptul că decizia de sancţionare a fost adoptată în absenţa petiţionarului şi nu există o dovadă a înmânării acesteia lui *****.

Or, conform art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, pentru partea care nu a fost prezentă la ședința de examinare a cauzei contravenționale, adică *****, termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile, însă de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8) din acelaşi cod, potrivit căruia în termen de 3 zile, copia actului recurat urma să fie remis petiţionarului, dar o dovadă a înmânării sale nu se atestă.

Respectiv, contestaţia a fost depusă de ***** în termenul legal de 15 zile de la înmânarea actului, în lipsa altor probe contrare, iar în acest context nici nu poate fi pusă în discuţie posibilitatea repunerii în termen a petiţionarului.

Astfel, instanța remarcă că petiționarul ***** a fost sancționat în temeiul art. 357 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia, constituie contravenție, *Tulburarea liniştii în timpul nopţii, de la ora 22 până la ora 7, inclusiv prin cântare cu voce ridicată, semnalizare acustică, folosire cu intensitate auditivă a aparatajului audiovizual în locuinţe sau în locuri publice, alte acţiuni similare*.

În drept, instanţa notează că în conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În baza art. 440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Subsecevent, cu referire la probe, art. 425 alin. (6) lit. c) din Codul contravenţional, consacră că *nu pot fi admise ca probe informaţiile acumulate prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare*.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată a verificat legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, la fel prin prisma *art. 445* al Codului contravențional.

În acest mod, instanţa statuează că potrivit art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, *celelalte încălcări ale art.443* sau *ale altor norme imperative* din prezentul cod *pot să ducă la nulitatea procesului verbal* cu privire la contravenţie doar în cazul în care *acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

În acest aspect, se reţine că petiţionarul a invocat încălcarea dreptului său la apărare prin lipsa informării sale despre cauza contravenţională pornită şi adoptarea deciziei de sancţionare, iar agentul constatator nu s-a prezentat în şedinţă de judecată pentru a-şi motiva poziţia sa, în pofida asigurării tuturor garanţiilor în acest sens şi nici în materialele cauzei nu se atestă acţiuni diligente în scopul informării acuzatului despre examinarea propriei cauze, decât acte formale, care nu pot demonstra diligenţa agentului constatator.

În acest context, instanţa atestă că decizia de sancţionare a fost adoptată vădit în lipsa petiţionarului, care nu a fost citat la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie sau cel mult nu se atestă o dovadă certă a acestui fapt.

Or, la caz nu se atestă dovada expedierii şi/sau înmânării/nereclamării citaţiilor de către făptuitorul *****, şi aceste omisiuni au fost întemeiat invocate de petiționar în şedinţă de judecată.

Respectiv, instanţa conchide că o omisiune gravă se atestă la materialele cauzei prin lipsa unei argumentări legale a constatării faptei şi întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie, anume în absenţa făptuitorului, ce reiese exclusiv din lipsa dovezii invitării persoanei vizate de la adresa de domiciliu stabilită în cadrul examinării cauzei de către agentul constatator, or citarea persoanei la o altă dată decât ziua întocmirii-procesului verbal cu privire la contravenţie şi lipsa unei dovezi privind expedierea notificărilor, echivalează cu lipsa citării persoanei.

Pe cale de consecință, instanța atestă lipsa unei citații certe privind invitarea la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție cu participarea făptuitorului, la materialele dosarului contravențional fiind prezente citaţiile ale agentului constatator neconfirmate de la destinatar, iar în concordanţă cu cele expuse, instanţa conchide că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024, fără a dovedi citarea făptuitorului anume în această zi, în acest sens eşuând în a demonstra faptul înmânării înştiinţării oficiale, mai ales când însăşi petiţionarul invocă încălcarea dreptului său de a participa la examinarea cauzei şi acordarea garanţiei de a-şi expune poziţia sa.

Aşadar, instanţa consideră că agentul constatator a adoptat o poziţie parţial arbitrară de a constata faptele în lipsa persoanei ***** şi nu a întreprins nici o acţiune în scopul citării legale a acestuia în cadrul examinării, pentru a verifica versiunea sa, de a cerceta probele apărării sau asculta obiecţiile sale şi constatării contravenţiei incriminate, în condiţiile în care petiţionarul avea dreptul să-şi angajeze un apărător până la adoptarea unei decizii finale de condamnare la o pedeapsă cu amendă şi să îşi prezinte propriile versiuni sau probe.

În argumentare, instanţa notează că potrivit art. 382 alin. (1) şi (3) din Codul contravenţional, citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional şi se face în aşa fel ca *persoana chemată să primească invitaţia cu cel puţin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în faţa autorităţii respective*, însă la caz, în modalitatea lipsei notificării de către agentul constatator, s-a eşuat în acest context şi prin urmare făptuitorul nu ar fi putut să informeze autoritatea, indicând motivul, precum şi să convină cu privire la data şi ora când se va putea prezenta, ce reprezintă o omisiune care afectează grav fondul cauzei şi îndeosebi dreptul acuzatului de a fi informat despre învinuirile aduse, în lumina dreptului său la apărare şi a egalităţii armelor ca parte a unui proces echitabil.

Prin urmare, instanţa conchide că este obligația pozitivă a autorităților statului de a informa persoana referitor la învinuirea adusă, or înaintarea unei acuzări sunt în corelație directă cu dreptul acuzatului de a participa la cazul de învinuire a sa într-o faptă ilicită, mai ales în situaţia în care soluţia a fost adoptată de agentul constatator în situaţia în care făptuitorul respinge acuzaţiile aduse, ce impune că soluţionarea cazului prin aplicarea unei amenzi, a avut loc exclusiv în lipsa făptuitorului şi nu au fost desfăşurate nici o acţiune pentru a asigura examinarea diligentă a procesului contravenţional, cu respectarea dreptului de participarea în propria cauză a lui *****, cât şi informarea despre acuzaţia adusă.

Astfel, instanţa iterează că în ansamblu, agentul constatator nu s-a conformat dispoziţiilor legale şi imperative ale art. 382 coroborat cu art. 443 alin. (5) din Codul contravenţional, or instanţa interpretează prevederile enunţate în modul că în toate cazurile organul de constatare urmează iniţial să se asigure de întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie în prezenţa făptuitorului, care ar fi semnat în actul recurat şi doar ulterior, motivând lipsa acestuia, poate recurge deja la adoptarea acestui act în absenţa persoanei vizate.

Astfel, o asemenea omisiune a agentului constatator privind lipsa invitării făptuitorului la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie nu mai poate fi apreciată ca fiind irelevantă sau insignifiantă în raport cu fondul cauzei, or în acest mod s-au cauzat repercusiuni evidente dreptului lui ***** la apărare, de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecţii, cereri, demersuri, să ia cunoştinţă de procesul verbal încheiat de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate şi inclusiv altor garanţii, care sunt imperativ şi expres stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional, mai ales când inclusiv citaţia expediată de către instanţă pentru examinarea contestaţiei a fost primită de acesta, care s-a prezentat în şedinţă de judecată şi impune o concluzie că agentul constatator nu a motivat în nici mod faptul absenţei persoanei la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie.

Mai mult ca atât, conform alin. (3) din ultimul articol, realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nicidecum în opinia instanţei, nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea.

La fel, potrivit art. 378 din Codul contravenţional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

Aşadar, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin acţiunile agentului constatator, în lipsa motivelor pentru care s-a recurs la adoptarea acesteia în lipsa făptuitorului şi suspiciunilor ridicate de instanţă faţă de martorul asistent în proces, instanţa opinează că legea contravenţională a fost aplicată în mod extensiv, arbitrar, neechitabil şi exclusiv defavorabil faţă de *****, fapt interzis de lege, prin ce a încălcat drepturile şi libertăţile constituţionale ale persoanei acuzate, care în final afectează iremediabil şi esenţial fondul cauzei.

În subsidiar, instanţa mai concretizează că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în absenţa făptuitorului/petiționarului, inclusiv fără să-i fie aduse la momentul întocmirii drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul, precum și decizia de sancționare, fapt confirmat prin lipsa semnăturii acestuia în toate rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție.

Având în vedere cele constatate, instanța apreciază că petiţionarul nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin nerespectarea exigențelor legale impuse prin art. 382, 384 şi 443 alin.(6) din Codul contravențional, care sunt norme de procedură esențiale în prezentul caz, iar din acest considerent, nu se mai impune nici analiza altor motive de fapt invocate de către petiţionar, care fac obiectul fondului cauzei şi nici probele acumulate de agentul constatator sau administrate suplimentar în şedinţă de judecată, la cererea părţilor.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, este statuat că *alte încălcări ale art.443* sau *ale altor norme imperative* din prezentul cod, pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, doar *în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

Mai mult, suspiciuni rezonabile se atestă inclusiv prin lipsa argumentării agentului constatator a stabilirii unei sancţiuni în cuantumul maxim aplicabil, fără a individualiza corect pedeapsa cu amendă aplictă şi a proba acest cuantum.

Respectiv, conform art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar cu referire la probe, art. 425 alin. (6) din același Cod, consacră că *nu* pot fi admise ca probe *informaţiile acumulate prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare*, iar conform alin. (2) din acelaşi articol coroborat cu prevederile art. 442 şi 443 din acelaşi cod, *procesul verbal cu privire la contravenţie reprezintă un mijloc de probă*, prin care au fost stabilite anumite circumstanţe de fapt.

În continuare, potrivit art.461 alin.(2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că *lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție* care afectează *în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată*.

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat încălcarea prevederilor art. 382, 384, şi 443 alin. (5), iar în temeiul prevederilor art. 425 alin. (6) şi 445 alin. (2) din Codul contravențional, va admite contestația împotriva deciziei de sancţionare incluse în procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024, motiv pentru care va declara nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție şi a deciziei de sancţionare incluse, din motivul constatării lipsei unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție care afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu a putut fi înlăturată de către instanța de judecată, cu încetarea procesului contravenţional din aceleaşi motive.

În conformitate cu prevederile articolelor 395 alin. (1) pct. 2), 445 alin. (2), 461 alin. (2), 448 și 461-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite contestația depusă de cet. ***** administratorul ***** împotriva deciziei de sancţionare inclusă în procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024, întocmită de către agentul constatator al IP Botanica a DP mun. Chişinău a IGP, Samburschi Petru, pe semnele contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul contravențional.

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria/nr. MAI06 250790 din 17.06.2024 cu decizia de sancţionare, întocmit pe semnele contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul contravențional, prin care ***** a fost sancţionat cu amendă în cuantum de 60 de unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 3 000 de lei, din motivul admiterii de agentul constatator a încălcărilor prevăzute de art.443 şi ale altor norme imperative, care afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui ***** **Ivan**, pe semnele contravenției prevăzute de art. 357 alin. (1) din Codul contravențional, din motivul lipsei unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție, care afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,

judecătorul Silvia Slobodzean